

Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, 1.1

Swedish with Focus on Didactics for Teachers Working in Secondary School, 1.1

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CSVE11

Version: 1.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2022-04-12

Gäller från: HT 2022

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska (G1N), Utbildningsvetenskap: Svenska-mångkulturellt samhälle (G1N), Didaktik (G1N)

Utbildningsområde: Undervisning 80%, Verksamhetsförlagd utbildning 20%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Förkunskapskrav: Studenten ska vara antagen till något av följande utbildningsprogram vid Högskolan i Borås:

- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska och engelska
- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska och svenska som andraspråk

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Svenskämnets villkor, 5 hp

Delkursen utgör den första av kurserna i svenska för blivande lärare i svenska årskurs 7-9. Här belyses och problematiseras svenskämnet utifrån ett historiskt och nutida perspektiv. Styrdokument och läromedel i skolämnet svenska granskas. I delkursen ingår fältdagar då studenten genomför en observationsstudie med teoretisk inramning. I samband med detta uppmärksammas etiska och juridiska aspekter av klassrumsforskning.

Delkurs 2: Grammatik och grammatikdidaktik, 7 hp

I delkursen belyses språkvetenskapliga och språkdidaktiska perspektiv på grammatik. Det svenska språksystemet och dess delar studeras utifrån form och funktion. Genom praktisk övning och diskussion utvecklar studenten färdigheter i att identifiera språkliga mönster och analysera språkliga uttryck med hjälp av grammatisk terminologi. Som underlag för analysen används även autentiska texter, såväl elevtexter som andra texter. Vidare genomförs ett didaktiskt moment där grammatik tillämpas i en planerad undervisningssituation. I delkursen lyfts också kontrastiva aspekter och för svenskan utmärkande särdrag som kan medföra svårigheter ur ett andraspråksperspektiv.

Delkurs 3: Skriftlig framställning, 3 hp

Delkursen fokuserar språkliga aktiviteter och syftar till att studenten utvecklar förtrogenhet med begrepp såsom genre och texttyper. Särskild tonvikt läggs på utvecklandet av studentens egen skriftliga genrekompetens, vilken relateras till den kommande yrkesverksamheten. I delkursen ingår även att studera olika teoretiska modeller för skrivundervisning.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på

Delkurs 1: Svenskämnets villkor, 5 hp

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för innehållet i de nationella styrdokument som är relevanta för svenskämnet

1.2 redogöra för den historiska utveckling skolämnet svenska genomgått

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 med stöd i didaktisk forskning planera, genomföra och i rapportform redovisa en observationsuppgift
- 2.2 konkretisera och problematisera svenskämnets nuvarande konstruktion så som den kommer till uttryck i debatt, styrdokument och läromedel
- 2.3 tillämpa grundläggande kunskaper om de etiska och juridiska regler som gäller vid klassrumsforskning
- 2.4 skriva rapport med skriftspråklig korrekthet och referensteknik enligt Harvard-systemet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 granska och värdera olika läromedel för svenskämnet

Delkurs 2: Grammatik och grammatikdidaktik, 7 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för det svenska språksystemet utifrån form och funktion

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 analysera språkliga uttryck med hjälp av grammatiska begrepp och analysmodeller
- 2.2 exemplifiera hur språkutvecklande undervisning kan planeras med grammatik i fokus
- 2.3 analysera elevtexter och andra texter utifrån grammatisk kunskap och terminologi samt insikter om kontrastiva aspekter

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 diskutera språkvetenskapliga och språkdiraktiska perspektiv på grammatik

Delkurs 3: Skriftlig framställning, 3 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 identifiera och jämföra kännetecken och typiska drag för olika texttyper
- 1.2 med stöd i ämnesdidaktisk forskning redogöra för olika modeller för skrivundervisning

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 producera egna texter inom olika texttyper, där språk och struktur uppfyller krav på såväl anpassning till texttyp och kontext som skriftspråklig korrekthet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 Med stöd i relevant forskning analysera och kritiskt granska texter inom olika texttyper till innehåll och form

Undervisningsformer

Delkurs 1: Svenskämnets villkor, 5 hp

- föreläsningar
- workshops
- studiegruppsarbete
- fältdagar

Delkurs 2: Grammatik och grammatikdidaktik, 7 hp

- föreläsningar
- workshops
- studiegruppsarbete

Delkurs 3: Skriftlig framställning, 3 hp

- föreläsningar
- workshops
- studiegruppsarbete

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Delkurs 1: Svenskämnets villkor, 5 hp

(SE01) Delkurs 1: Svenskämnets konstruktion

Seminarium

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.2, 3.1
Högskolepoäng: 2.0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Delkurs 1: Analys av observation

Individuell muntlig redovisning och individuell skriftlig inlämning
Lärandemål: 2.1, 2.3, 2.4
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Delkurs 2: Grammatik och grammatikdidaktik, 7 hp

(TE01) Delkurs 2: Språkssystemet

Individuell skriftlig tentamen
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.3, 3.1
Högskolepoäng: 6,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE02) Delkurs 2: Grammatik i undervisningen

Seminarium med individuellt inlämnat paper
Lärandemål: 2.2
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 3: Skriftlig framställning, 3 hp

(SE03) Delkurs 3: Modeller för skrivundervisning

Seminarium
Lärandemål: 1.2
Högskolepoäng: 0,5 hp
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN01) Delkurs 3: Skrivuppgift

Individuell skriftlig inlämning med tillhörande seminarium
Lärandemål: 1.1, 2.1, 3.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18 §). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Delkurs 1: Svenskämnets villkor, 5 hp

God forskningssed [Elektronisk resurs]. Reviderad utgåva (2017). Stockholm: Vetenskapsrådet (84 s)

Hansson, Fredrik (2011). *På jakt efter språk: om språkdelen i gymnasieskolans svenskämne*. Diss. Lund: Lunds universitet. Tillgänglig på Internet, ss. 11-18 (8 s.)

Liberg, Caroline (2019). Svenskämnenas framväxt. I Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.) *Att bli lärare i svenska*. Första upplagan Stockholm: Liber, ss. 15-28 (14 s.)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022 (2022). [Stockholm]: Skolverket. Tillgänglig på internet (utdrag, ca 20 s)

Norlund, Anita (2009). *Kritisk sakprosaläsning i gymnasieskolan: didaktiska perspektiv på läroböcker, lärare och nationella prov*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet. ss. 46-49, 77-100, 175, 187 (30 s)

Ytterligare litteratur enligt lärares anvisning (ca 100 s)

Delkurs 2: Grammatik och grammatikdidaktik, 7 hp

Ask, Sofia (2012). *Språkämnet svenska: ämnesdidaktik för svensklärare*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, kapitel 6 (8 s.)

Holmberg, Per (2019). Grammatik i funktionellt perspektiv. I Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.) *Att bli lärare i svenska*. Första upplagan Stockholm: Liber, ss 103-114 (12 s.)

Josefsson, Gunlög (2009). *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur (252 s.)

Josefsson, Gunlög (2009). *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur (205 s.)

Lundin, Katarina (2017). *Tala om språk. Grammatik för lärarstudier*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur (200 s.)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022. [Stockholm]: Skolverket. Tillgänglig på internet (utdrag, ca 20 s.)

Myhill, Debra A, Jones, Susan M., Lines, Helen & Watson, Annabel (2012). Re-thinking grammar: the impact of embedded grammar teaching on students' writing and students' metalinguistic understanding. *Research Papers in Education*, 27 (2), ss. 139-166 (28 s.)

Ytterligare litteratur enligt lärares anvisning (ca 20 s)

Delkurs 3: Skriftlig framställning, 3 hp

Bergh Nestlog, Ewa & Danielsson, Kristina (2020). *Textskapande i grundskolan: utveckla funktionella skrivpraktiker*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur AB, kapitel 1-4, 6 (104 s.)

Gibbons, Pauline (2018). *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. Femte upplagan Lund: Studentlitteratur, ss.115-125 (11 s.)

Hermansson, Carina, Lindgren Eva & Norlund Shaswar, Annika (2022). Skrivande och skrivdidaktik. I Lindgren, Eva., Hermansson, Carina, Norlund Shaswar, Annika & Areljung, Sofie (red.) (2022). *Skrivdidaktik i grundskolan*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 1. (20 s.)

Johansson, Britt. & Sandell Ring, Anniqa. (2019). *Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. (s. 28-37). (10 s.)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022. [Stockholm]: Skolverket. Tillgänglig på internet (utdrag, ca 20 s.)

Texter och annat material från Skolverkets lärportal kan tillkomma (ca 50 s.)

Ytterligare litteratur enligt lärares anvisning (ca 50 s.)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, 240 högskolepoäng
- Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, svenska som andraspråk, 240 högskolepoäng

I kursen kan nätbaserade inslag förekomma.